

Kommunstyrelsens förvaltning

Datum 2024-11-08
Diarienummer KS/2024:203Handläggare
Morgan Lantz
Carina Brofeldt

Kommunstyrelsen

Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga, SOU2024:39 - remissvar

Bakgrund

Mjölby kommun har fått en remiss från Justiedepartementet gällande skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga.

Sammanfattning

Utredningen har fått i uppdrag att föreslå ändringar i den straffrättsliga hanteringen av unga lagöverträdare, särskilt genom att förstärka ungdomsövervakning, införa en ny påföljd avseende utvidgad ungdomsövervakning samt avskaffa ungdomsreduktionen för lagöverträdare i åldern 18–20 år. I kommunens förslag till yttrande konstateras att de nya förslagen innebär både utmaningar och möjligheter för kommunerna när det gäller att hantera unga lagöverträdare och stödja deras återanpassning i samhället. De nya förslagen i utredningen bedöms påverka kommunerna på flera sätt. Det innebär ökade krav på resurser och kompetens inom socialtjänsten för att hantera övervakning och rehabilitering av unga lagöverträdare och sannolikt ett behov av fler medarbetare och nya kompetenser. Kommunerna får ett större ansvar för att stödja unga med skärpta påföljder, vilket kräver nära samarbete med ungdomens nätverk, myndigheter och organisationer. För att minska risken för återfall kommer kommunerna också behöva utveckla anpassade program som främjar utbildning, arbete och social integration. Slutligen bedöms samarbetet med Kriminalvården och andra myndigheter bli centralt för att skapa en helhetslösning för de unga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2024-11-08
Remiss av SOU 2024:39 Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga - Svar senast 22 november 2024

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar yttrandet som sitt eget

Cecilia Burenby, kommunstyrelsens ordförande

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-11-08
Diarienummer KS/2024:203

Uppdraget

Utredningen har fått i uppdrag att föreslå ändringar i den straffrättsliga hanteringen av unga lagöverträdare, särskilt genom att:

- Förstärka ungdomsövervakning
- Införa en ny påföljd, utvidgad ungdomsövervakning
- Avskaffa ungdomsreduktionen för lagöverträdare i åldern 18–20 år

Förslag om ungdomsreduktion

- Avskaffande av ungdomsreduktion för 18–20-åringar: Ungdomars ålder ska inte beaktas vid straffmätning, vilket kan leda till längre fängelsestraff, även om icke frihetsberövande påföljder kan användas.
- Minskad betydelse av ungdomsreduktion för 15–17-åringar: En ny, mindre schematisk ungdomsreduktion föreslås, där ålder ges minskad betydelse och straffmätningen blir mer nyanserad.

Påföljder

- Skärpning av ungdomsövervakning: Utredningen föreslår att ungdomsövervakning ska kunna användas i fler fall, och att den ska vara mer kontrollerande.
- Ny påföljd - utvidgad ungdomsövervakning: För unga under 18 år ska denna påföljd omfatta elektroniska rörelseinskränkningar och pågå i högst tre år.

Kontroller och uppföljning

- Kriminalvården föreslås få utökade befogenheter för att övervaka och kontrollera de dömda, inklusive fler hembesök och möjlighet att utse biträdande koordinatörer för att motverka återfall i brott.

Övriga förslag

- Förslag om hantering av personuppgifter och pass för dem dömda till utvidgad ungdomsövervakning.
- Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Förslag till yttrande

Utredningen syftar till att skärpa påföljderna för unga lagöverträdare och anpassa rättssystemet så att det blir mer proportionerligt och effektivt, med särskilt fokus på att förhindra återfall i brott. De nya förslagen innebär både utmaningar och möjligheter för kommunerna när det gäller att hantera unga lagöverträdare och stödja deras återanpassning i samhället.

Mjölby kommun bedömer att de nya förslagen i utredningen kan påverka kommunerna på flera sätt:

- **Resursbehov:** Kommunerna kan behöva anpassa sina resurser för att hantera ökad övervakning och rehabilitering av unga lagöverträdare. Det antas rimligen innebära att antalet medarbetare inom socialtjänsten behöver utökas i antal samt ställer krav på ny kompetens för att kunna axla det utvidgade uppdraget.

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-11-08
Diarienummer KS/2024:203

- **Ökat ansvar för ungdomar:** Med skärpta påföljder och mer kontroll får kommunerna ett utökat ansvar för att stödja och rehabilitera unga som döms till exempelvis ungdomsövervakning. Det förutsätter ett utökat samarbete med den unges sociala nätverk, myndigheter och organisationer.
- **Program för återanpassning:** Kommunerna kommer behöva utveckla och/eller utöka insatserna för att möta behov av utbildning, sysselsättning och social integration för de unga som dömts, i syfte att minska risken för återfall i brott.
- **Ökad kommunikation och samverkan:** Det blir än viktigare för kommunerna att utveckla samarbetet med Kriminalvården och andra myndigheter för att säkerställa en välfungerande helhetslösning för de unga.

Kommunstyrelsen

Andreas Capilla
kommundirektör